

Ik + *Tij* = *Wij*

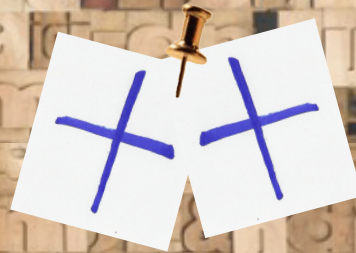
Een boekje met suggesties om verbondenheid in een BSO-groep te creëren.

Pesten komt helaas op elke BSO wel eens voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze BSO's serieus willen voorkomen en aanpakken. Er wordt minder gepest in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar bij ruzies wordt gezocht naar win-win-oplossingen. In dit boekje staan 10 suggesties voor activiteiten die jij als pedagogisch medewerker kunt inzetten bij kinderen tussen de 8 en 12 jaar oud. Deze activiteiten hebben als doel om met elkaar in gesprek te gaan en het groepsklimaat te verbeteren.

Algemeen

Dit boekje is ontwikkeld door Boukje Kassenaar van **Buro Senses**. Zij is tevens pedagogisch medewerker van LUDENS.

Ik beveel het van harte aan en hoop dat het je inspiratie zal geven hier mee aan de slag te gaan!

- Jantine Peters, pedagoog LUDENS -

De activiteiten sluiten aan bij de items van onze Groeimeter:

- () Samen kun je meer. (*Samen doen, verbondenheid*)
- () Goed gedaan! (*Positieve aandacht*)
- () Zo kan het ook! (*aandacht voor ieders eigen wijze en diversiteit*)
- () Wij lossen het samen wel op! (*Zoeken naar win-win oplossingen*)

Voor alle activiteiten is uitgegaan van een duur van 15 minuten. Je gaat daarbij 10 minuten actief aan de slag en daarna bespreek je de activiteit kort na. Deze activiteiten kunnen op verschillende momenten van de dag worden ingedeeld (b.v. net voor/ na het fruitmoment).

>>> Voorbereiding

Zorg voor zwart papier, wit papier, potloden, scharen plakband en lijm.

Hang alle zwarte vellen op de muur en let op; hang ze niet te hoog! Start met het zwarte papier en leg de rest klaar op een tafel!

>>>/>>>/>>> Tips

Met kleine schaarmpjes kan het silhouet fijner geknipt worden, vooral voor kleine details als het haar, de neus en de kin.

1. Zielhoewet!

>>> / >>> Activiteit

- ~ Deel de groep in tweetallen in en laat ieder tweetal voor een opgehangen vel papier staan.
- ~ Verdeel de rollen; 1 kind tekent en knipt, de ander is model en gaat met de zijkant van het gezicht voor het zwarte opgehangen blad papier staan. Denk eraan, goed stil blijven staan!
- ~ De kinderen die tekenen en knippen starten met het omtrekken van het hoofd van het andere kind op het opgehangen blad papier. Ze hebben hier 1 minuut de tijd voor.
- ~ Stop de tijd! Draai nu de rollen om en herhaal de vorige twee stappen.
- ~ Heeft iedereen een eigen silhouette gemaakt? Knip gezamenlijk de silhouetten uit en plak ze op de witte vellen papier.
- ~ Laat ieder kind zijn/ haar kunstwerk ophangen.
- ~ Hang nieuwe zwarte papieren op en draai de rollen om.
- ~ Bekijk en bespreek de activiteit en gebruik daarbij de volgende vragen.
 - () Wat valt jullie op?
 - () Raad wie wie is!

>>> Voorbereiding

Kopieer de mandala van bijlage 1 voor ieder kind en deel deze uit. Zorg dat er genoeg potloden, stiften of wascokrijtjes aanwezig zijn. Het is handig als je meerdere verschillende kleuren en meerdere stuks per kleur hebt.

2. Kleurig in balans

>>> / >>> Activiteit

- ~ Deel aan ieder kind een mandala uit.
- ~ Vraag de kinderen om in 5 minuten hun mandala in te kleuren.
- ~ Leg alle gekleurde mandala's in een vierkant, naast elkaar op de grond. Bespreek de mandala's samen met de kinderen. Zorg dat iedereen aan bod komt, ook kinderen die wat minder snel hun stem laten horen. Stel daarbij de volgende vragen.
 - () Wat valt jullie op?
 - () Zijn er twee mandala's hetzelfde?
 - () Welke mandala vindt jij het mooist en waarom?
- ~ Bespreek dat smaak heel persoonlijk is en dat we iedereen daarin respecteren ongeacht de keuze.

>>> / >>> / >>> Tips

Moderne media kunnen je een handje helpen. Op het internet zijn verschillende mandala's te vinden. Voer bij de zoekmachine Google afbeeldingen het woord 'mandala' in. Je zult versteld staan hoeveel kleurplaten er te vinden zijn! *Wist je trouwens dat het kleuren van mandala's mensen tot rust brengt en dus meer in balans?!*

>>> Voorbereiding

Dit spel kan je met een hele grote groep doen. Zorg voor kleine witte papiertjes van 10x10 cm., pennen en een grote bak waar alle papiertjes in kunnen.

>>>/>>>/>>> Tips

Leg duidelijk uit wat iets aardigs of liefs doen betekent en geef hierbij ook voorbeelden!
Dit spel kan je 1 middag laten duren, een week of zelfs inzetten voor een maand. *Hoe langer het duurt, des te spannender het wordt!*

3. De missie

>>> / >>> Activiteit

- ~ Geef ieder kind een vouwpapiertje en een pen.
- ~ Ieder kind schrijft zijn naam op zijn/haar papiertje en vouwt deze vervolgens in 2 keer dicht.
- ~ Verzamel alle opgevouwen papiertjes in de bak.
- ~ Hussel de papiertjes door elkaar.
- ~ Leg de kinderen uit dat ze zo aan een missie beginnen. Deze missie houdt in dat ze in het geheim iets aardigs of liefs gaan doen voor diegene die ze hebben getrokken. Het spel is voorbij wanneer diegene die je hebt getrokken heeft geraden dat hij/ zij jouw missie is. Spreek met elkaar af hoe lang de missie gaat duren.
- ~ Zijn alle regels van het spel helder? Laat ieder kind in stilte een papiertje graaien uit de bak.
- ~ Wanneer ieder kind zijn/haar missie heeft getrokken kan het spel beginnen!
- ~ Bespreek de activiteit na en gebruik daarbij de volgende vragen.
 - () Vond je het moeilijk/ makkelijk en waarom?
 - () Raad wie wie had!

>>> Voorbereiding

Deze activiteit gaan we uitvoeren op de grond, dus zorg voor genoeg ruimte voor ieder kind. Er is voldoende krijt of whiteboardstiften en daarnaast is er 1 rol tape aanwezig.

>>>/>>>/>>> Tips

Test van te voren op de grond of whiteboardstiften makkelijk schoon te maken is. Werkt dit niet? Je kunt ook een grote rol behang gebruiken en deze op de grond vast tapen.

Neem de tijd om de vragen te stellen en de verbindingen van de voetafdrukken te bekijken. *Juist in deze momenten leren kinderen elkaar beter kennen wat zorgt voor meer respect en begrip naar elkaar!*

4. Gegrond verbonden

>>> / >>> Activiteit

- ~ Geef ieder kind 1 stuk krijt/ whiteboardstift.
- ~ Vraag de kinderen om kris kras door de ruimte te staan.
- ~ Laat de kinderen op hun plek hun sokken en schoenen uitdoen.
- ~ Geef de kinderen de opdracht om zelf de omtrek van hun voeten te tekenen op de grond en vervolgens hun naam erboven te schrijven.
- ~ Schrijf in de afdruk van je voeten waar je trots op bent. Je mag hierbij 1 antwoord geven.
- ~ Stel de volgende vragen aan een willekeurig kind.
 - () Wat heb je opgeschreven in je voeten?
 - () Wie heeft dat nog meer?
- ~ Laat de kinderen met hetzelfde antwoord, met stukken tape elkaar verbinden.
- ~ Ga zo alle antwoorden af en probeer hierbij zoveel mogelijk kinderen met elkaar te verbinden.

>>> Voorbereiding

Bij deze activiteit wordt gebruik gemaakt van de voorwerpen uit de BSO ruimte. Kies daarom een ruimte waar veel verschillende spullen staan. Maak met tape een groot vierkant (2x2 mtr.) op de grond. Dit spel wordt in stilte gespeeld!

>>>/>>>/>>> Tips

Het doel van het spel is dat de kinderen samenwerken om een toren te bouwen. Ieder voorwerp moet gebruikt worden - dus ieder kind is van groot belang om deze missie als groep te behalen! Een tip voor de kinderen: *Werk van groot naar klein!*

5. Kunstige hoogtevrees

>>> / >>> Activiteit

- ~ De kinderen gaan allemaal rondom het vak zitten.
- ~ Geef de kinderen 1 minuut de tijd om een 1 voorwerp te kiezen uit de ruimte.
- ~ Wijs de kinderen 1 voor 1 aan om iets te pakken en weer terug te gaan naar hun plek.
- ~ Vertel de kinderen dat we samen 1 kunstwerk gaan bouwen binnen het vierkant op de grond.
- ~ Voor deze activiteit gelden de volgende regels:
 - () Dit spel wordt in stilte gespeeld.
 - () 1 voor 1 na elkaar bouwen.
 - () Valt het kunstwerk om - dan haalt ieder kind zijn/haar voorwerp op en wordt er opnieuw begonnen.
- ~ Bespreek het spel na en gebruik daarbij de volgende vragen:
 - () Wat ging er mis en waarom?
 - () Wat kunnen we als groep anders doen?
- ~ Speel dit spel 2 of 3 keer achter elkaar.

>>> Voorbereiding

We gaan stoelendans doen op een bijzondere manier! Zorg daarom voor voldoende bewegingsruimte en genoeg stoelen en/of krukken. Deze activiteit is leuk om op muziek te doen dus regel een muziekinstallatie. Tape een groot rechthoekig vlak waar de stoelen binnen passen.

>>>/>>>/>>> Tips

Let op! Het gaat er in dit spel om dat de kinderen samenwerken. Het doel is om met z'n allen op zo min mogelijk stoelen te zitten. *Dus denk eraan, balans is hier van groot belang!* Met hoeveel stoelen zijn de kinderen samen in evenwicht? Kunnen ze hun eigen record verbeteren?

6. Voetenvan de vloer

>>> / >>> Activiteit

- ~ Zet de stoelen in het midden van de ruimte. Maak een kring en laat de kinderen met de ruggen naar elkaar toe zitten.
- ~ Start de muziek. Alle kinderen beginnen te lopen buiten het getapete vak.
- ~ Zodra de muziek stopt gaan de kinderen terug naar de stoelen om zo samen erop te zitten/ liggen met de voeten van de vloer. Let op: je mag dus niet staan!
- ~ Er wordt 1 stoel weggehaald en de muziek start opnieuw.
- ~ Kinderen lopen buiten het vak, zodra de muziek stopt gaan ze weer allemaal op de stoelen zitten/ liggen met de voeten van de vloer. Dit keer alleen met 1 stoel minder. Wanneer er 1 kind van de stoelen afvalt begint het spel opnieuw.
- ~ Herhaal de laatste stappen net zo lang totdat de groep uit balans raakt en dus iemand van de stoel valt en de grond aanraakt.

7. Kunstig getaped

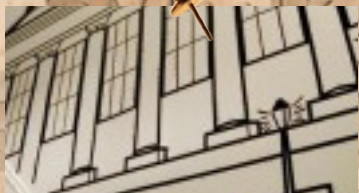
>>> Voorbereiding

Bij deze activiteit is veel bewegingsruimte nodig. Maak met tape een vierkant vak op de grond. Dit is het kader waarbinnen het spel gespeeld wordt. Zorg voor genoeg rolletjes tape in minimaal 4 verschillende kleuren. Deze activiteit wordt in stilte gespeeld.

>>>/>>>/>>> Tips

Dit spel stimuleert de samenwerking in een groep en laat ieder kind daarbij een onderdeel zijn. Je kunt in dit spel verschillende opdrachten geven en deze bijvoorbeeld koppelen aan het thema waarmee je werkt. *Wees hierbij creatief en laat je fantasie je leiden!*

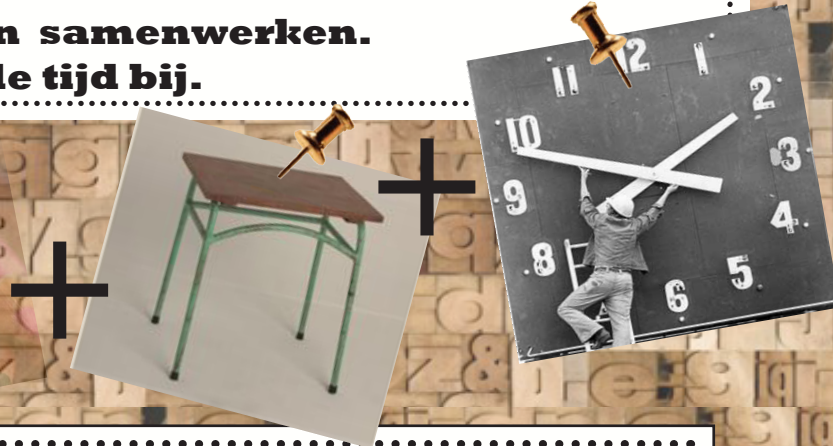
>>> / >>> Activiteit

- ~ Verdeel de groep in 4 subgroepen. Laat iedere subgroep aan 1 zijde van het vierkant staan.
- ~ Geef iedere subgroep een eigen kleur tape.
- ~ Deze activiteit wordt uitgevoerd zonder te praten met de volgende spelregels.
 - () Geef de hele groep de opdracht om 1 object te tapen dat niet al te moeilijk is qua vorm. Denk bijvoorbeeld aan een boot, stoel of huis.
 - () Iedere subgroep mag na elkaar 1 stuk tape op de grond plakken.
 - () Ieder kind uit iedere subgroep mag in 2 beurten een stuk tape op de grond plakken.
- ~ Is het kunstwerk af? Bespreek het spel met de volgende vragen:
 - () Was het makkelijk/moeilijk om samen te werken zonder te praten?
 - () Wat zouden we anders kunnen doen?
- ~ Speel dit spel 2 of 3 keer met verschillende opdrachten.

>>> Voorbereiding

In deze activiteit wordt gewerkt met groepjes van 5 kinderen. Kopieer voor ieder groepje het poppetje van bijlage 2. Zorg dat er genoeg potloden en/of stiften zijn. Maak voor iedere groep kinderen een tafelblok waaraan ze kunnen samenwerken. Houd de tijd bij.

>>>/>>>/>>> Tips

Dit is een vrij korte oefening. Neem dan ook de tijd om deze oefening na te bespreken. Maak de kinderen bewust dat ieder kind uniek is op zijn eigen manier en dat we dat als groep respecteren!

8. De kracht van 5!

>>> / >>> Activiteit

- ~ Deel de groep in 5 subgroepen.
- ~ Zorg dat iedere groep aan een tafelblok zit en makkelijk bij de kleurmateriaal kan.
- ~ Geef iedere subgroep een kopie van bijlage 2.
- ~ 1 kind uit de subgroep begint.
- ~ Houd de tijd bij en geef de eerste kinderen 45 seconden de tijd om in stilte 1 deel van het blad in te kleuren.
- ~ Is de tijd voorbij? De kinderen die hebben gekleurd vouwen het blad op de stippelijntje om en geven het blad door aan het volgende kind van zijn/haar groepje.
- ~ Herhaal de laatste 2 stappen totdat ieder kind is geweest.
- ~ Leg alle gekleurde poppetjes op de grond en bespreek de tekeningen met de hele groep. Gebruik hierbij de volgende vragen:
 - () Wat valt jullie op?
 - () Zien jullie verschillen?
 - () Wat maakt jullie tekening uniek?

9. Groepsschrift

>>> Voorbereiding

Kopieer bijlage 3 of 4 en knip deze op de stippelijntjes uit. Zorg voor een bak/ mand waar je deze vervolgens in kan doen. Maak genoeg ruimte vrij op de grond om deze activiteit uit te voeren. Houd de tijd bij.

>>> / >>> Activiteit

- ~ Laat een willekeurig kind een letter trekken uit de mand.
- ~ Houd de tijd bij en geef de groep 30 seconden de tijd om de getrokken letter samen (met het lichaam) op de grond te maken.
- ~ Speel dit spel meerdere keren.
- ~ Bespreek het spel na en gebruik daarbij de volgende vragen:
 - () Was het makkelijk/ moeilijk om binnen de gestelde tijd de opdracht samen uit te voeren?
 - () Waarom was het makkelijk/ moeilijk?

>>>/>>>/>>> Tips

Je kunt zowel bijlage 3 als 4 gebruiken voor dit spel. Begin met de letters van bijlage 3.
Is dit te makkelijk?
Ga dan samen de uitdaging aan om de afbeeldingen van bijlage 4 uit te beelden met het lichaam!

10. Handwerk!

>>> Voorbereiding

Zorg dat je ruimte hebt om in een kring op de grond te gaan zitten. Organiseer voor ieder kind een kussentje en leg deze in een kring op de grond klaar. Deze activiteit kan in stilte of met muziek uitgevoerd worden.

>>>/>>>/>>> Tips

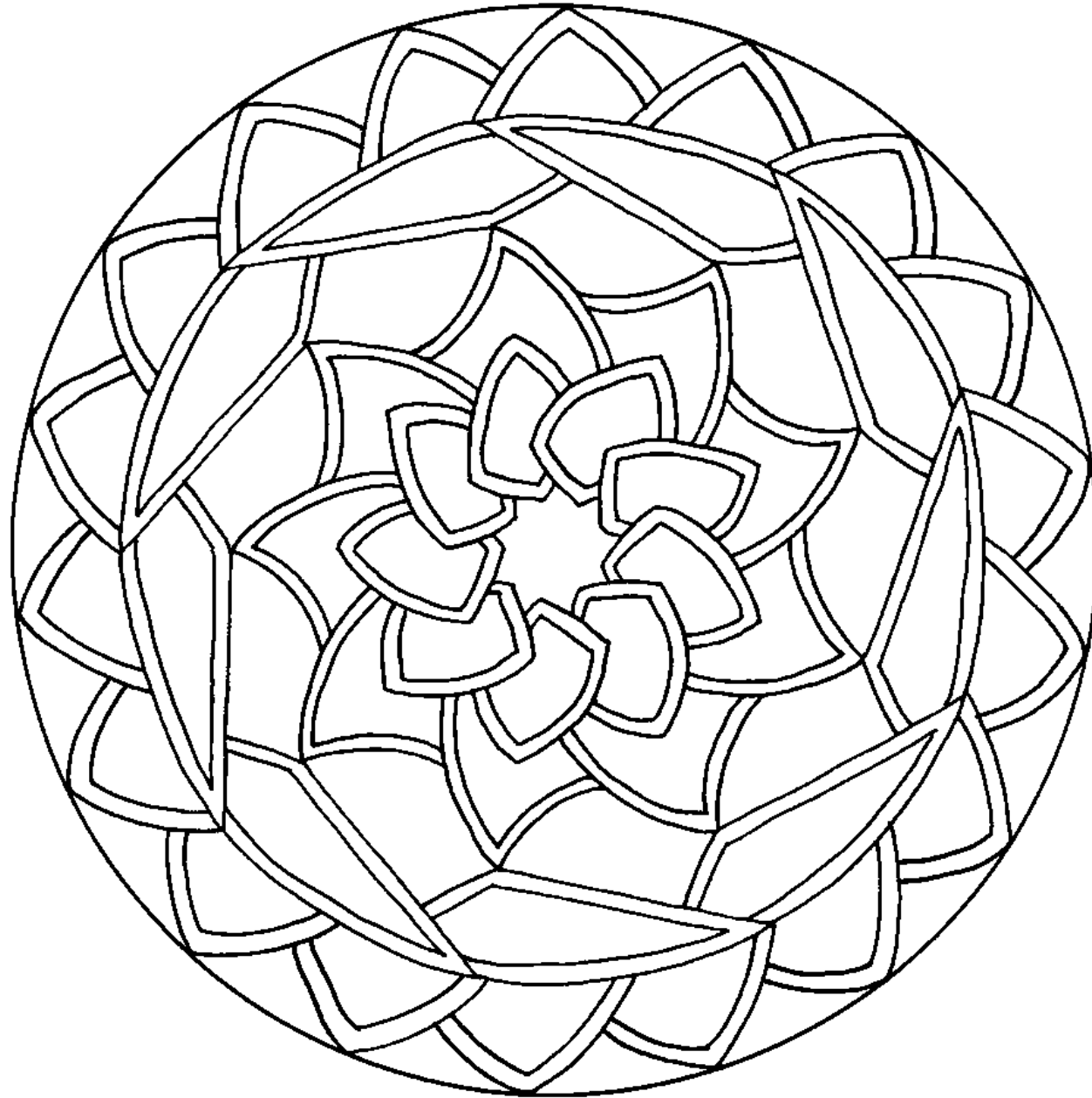
Dit is een groepsopdracht. Het is dan ook belangrijk dat ieder kind met deze opdracht meedoet. Masseren betekent elkaar extra aandacht geven. *Wist je trouwens dat kinderen die elkaar masseren, elkaar niet slaan! Wat een beetje persoonlijke aandacht al kan doen!*

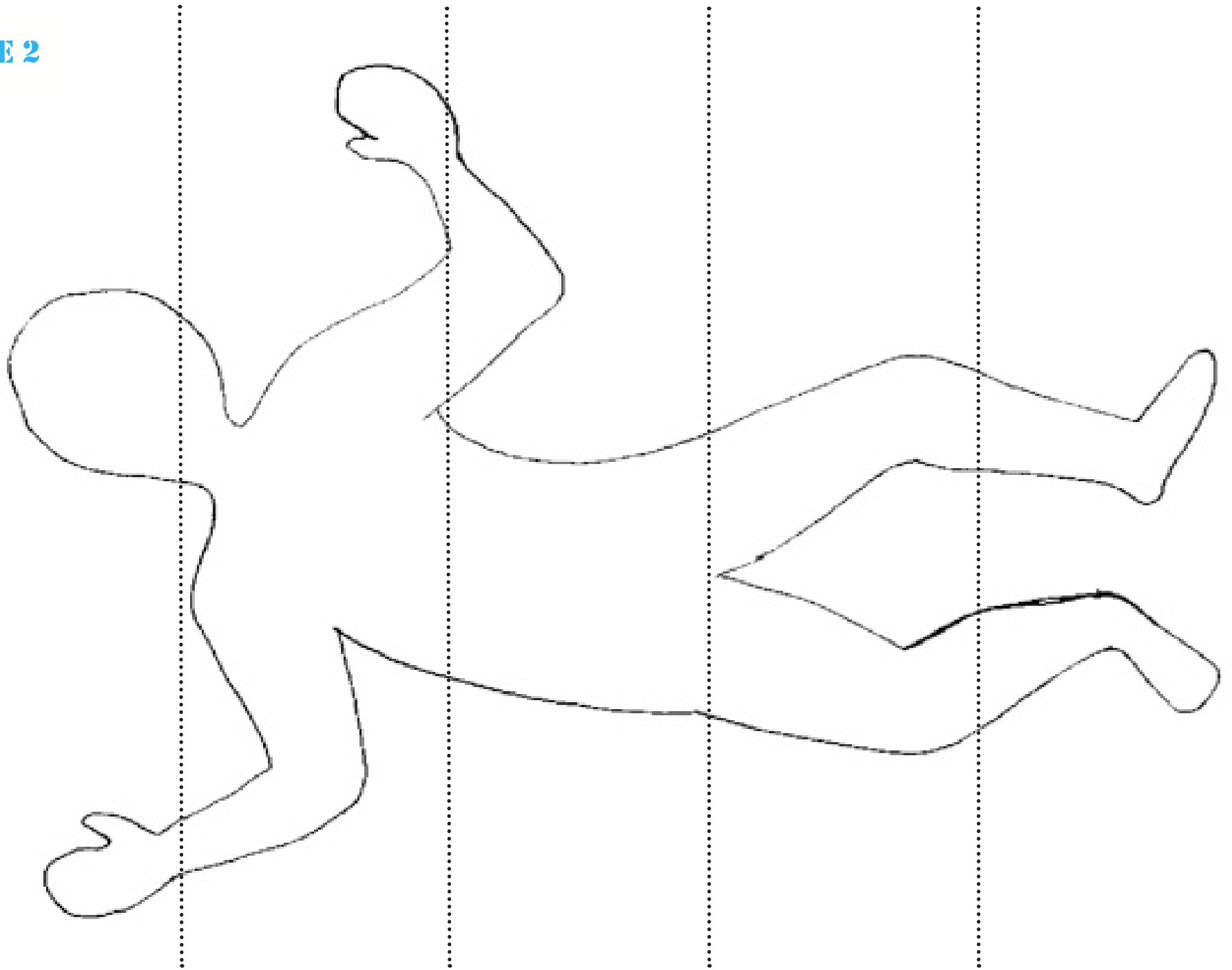
>>> / >>> Activiteit

- ~ Vraag de kinderen om op een kussentje te gaan zitten in kleermakerszit - mocht dit een moeilijke positie zijn, dan kunnen de kinderen ook op hun knieën gaan zitten en hun hielen onder hun billen plaatsen. Denk aan een rechte rug. Plaats de handen op de knieën.
- ~ Zorg voor stilte en laat ieder kind de ogen sluiten.
- ~ Vertel de kinderen om 5 keer in en uit te ademen via de neus en vervolgens de ogen weer te openen.
- ~ Laat de kinderen allemaal 90 graden naar links draaien, ieder kind zit nu achter een ander kind.
- ~ Wrijf de handen warm en masseer de nek, schouders, bovenarmen en de rug van diegene die voor je zit. Neem hiervoor de tijd.
- ~ Laat ieder kind zich 180 graden omdraaien. Ieder kind zit nu achter het kind waarvan hij/zij de massage net heeft ontvangen. Het is de hoogste tijd deze aandacht terug te geven als bedankje!
- ~ Herhaal de vorige stap.
- ~ Bespreek deze oefening kort na en gebruik daarbij de volgende vragen:
 - () Vond je het fijn de massage te ontvangen?
 - () Waarom wel/niet?

BIJLAGE 1

BIJLAGE 2

BIJLAGE 3

A	B	C	D	E
F	G	H	I	J
K	L	M	N	O
P	Q	R	S	T
U	V	W	X	Y
Z	!	?	@	&

BIJLAGE 4

